

dog for mit Bedkommende ogsaa nu holde fast paa, at der dog her væsentligt ikke er Tale om andet end om at vedtage en Grundlov. Dengang da Danmarks Riges Grundlov her blev vedtaget, var det idetmindste hos Mange en herskende Mening, at der blev taget altfor meget Hensyn til det dengang saa populære Martzministerium, som havde forfattet dette Udkast, og jeg troer, at man ligeledes maa vogte sig for at tage altfor meget Hensyn til det nuværende ærede Ministerium. Jeg troer, hvad jeg dengang yttrede i en anden Henseende, at det Vigtigste ved en Grundlov er Repræsentationen, og jeg kan da fra mit Standpunkt ikke andet end atter henlede Opmærksomheden paa, at da Kongeriget Skotland, hvad en æret Rigsdagsmand forleden mindede om, i forrige Aarhundrede opgav sin særegne Forsamling for at faae en Heelstatsforsamling med England, saa saae man Skotlanderne nogle Aar efter fortryde det og andrage paa en Ophævelse deraf, men de bleve overstemte, og man saae dem da senere en otte Aar, efterat de havde tabt deres Selvstændighed, og senere atter fyrgetyve Aar efter, gjøre Forsøg forgiæves paa igjen at løsrive sig. Man maa altid tage et overveiende Hensyn til Repræsentationen, naar man gaaer ind paa at samtykke i en Grundlov. Jeg skal nu ikke standse her ved de directe Valg. Jeg har troet, med Hensyn til Forholdene i Slesvig, at den foreslaaede Censur var for høi, og jeg har bestandig ikke kunnet underbynde enhver Betyrning for, at det kunde blive farligt, at den saakaldte Embedsstand, som jeg ellers i mange Henseender agter i Danmark, kunde blive farligt stillet under den kommende constitutionelle Udvikling. Jeg har ofte i denne Tid tænkt paa de Ord, som den ærede Finansminister anførte her i Salen, dengang han under den grundlovgivende Rigsforsamling yttrede sig saaledes: „Jeg er overbevist om, at ligesom en dygtig, friskindet og oplyst, men netop derfor, troer jeg, ogsaa inden Lovens Omraade sikket og uafhængig Embedsstand er det største Værn for Frihedens rette og sande Gjennemførelse, saaledes er ogsaa paa den anden Side en afhængig, en til Vilkaarlighed paa sig givet og derfor kun ogsaa altfor let servil og demoraliseret Embedsstand

det farligste Baaden at give Regjeringen i Hænde for dermed at bekæmpe og undertrykke Folketsfriheden“. Jeg har, som sagt, ikke kunnet undertrykke stor Betyrning i saa Henseende, ligesom jeg har den Tro, at med Hensyn til Forholdene i Slesvig er den valgte Censur for høi; men jeg bør ogsaa aabent og ærligt udtale, at jeg troer, at det er med en god Hensigt og ikke uden gyldige Grunde, at de ærede Ministre have villet, at, naar Holstenerne og Danske skulde komme sammen i en Fællesrepræsentation, saa skulde de dog der kunne maale sig med lige Baaden. Jeg troer, at det ærede Ministerium fra sin Side er gaaet ud fra, hvad den ærede Rigsdagsmand for Holstet Amts 2den Valgkreds (Tscherning) for nogle Dage siden fra sit forskjellige Standpunkt yttrede, at det ved en saadan Fællesrepræsentation ikke blot kommer an paa Dvantsiteten, men ogsaa paa Dvaliteten af Repræsentanterne. Jeg troer, at Spørgsmaalet i denne Henseende kunde være bleven løst meget anderledes, dersom, men ogsaa kun dersom den almindelige Valgret, som vi have, ogsaa herskede i Slesvig og Holsteen; jeg troer, at, naar man tager dette Hensyn, vilde man med Hensyn til de directe Valg ikke her have angrebet Ministeriet fuldt saa stærkt, som man har. Men med den anden Deel af Repræsentationen har jeg ikke kunnet forsoner mig med den Stilling, som de Kongevalgte skulle indtage. Thi de skulle jo for det Første udgaa fra et Ministerium, som en Valgcorporation, og vi behøve kun at see os omkring, at see hen til, hvad vi have oplevet i disse Aar, for at see, at en saadan Valgcorporation kan blive meget farlig, meget eensidig. Den ærede Udenrigsminister har idetmindste sagt om de Notabler, som for Slesvigs Bedkommende af Novemberministeriet sammenkaldtes i Flensborg: „Jeg tager ikke i Betænkning at være den Første, der udtaler, at Majoriteten af Befolkningen i Slesvig aldrig vil anerkende, at den offentlige Mening der har fundet en Repræsentation i Forsamlingen“. Herfra vil man jo let kunne anføre et andet Exempel, ogsaa i Rigsdagen vil man aldrig kunne tage i Betænkning at frakende de Mand, der paa lignende Maade af et andet Ministerium ud-